

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Șoitu Vasile, în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Cahul din 19 septembrie 2016 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 martie 2018 în cauza penală privindu-l pe

Popov Piotr Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx, s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 09.12.2015-19.09.2016

2. instanța de apel: 27.10.2017-05.03.2018

3. instanța de recurs: 30.05.2018-27.06.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 19 septembrie 2016, Popov Piotr Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 269 Cod penal, la 4 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate și s-a încasat din contul lui Popov Piotr în beneficiul lui Jecico Roman, prejudiciul material în sumă de 27.586 le, prejudiciul moral în sumă de 30.000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3.000 lei.

S-a încasat din contul lui Popov Piotr în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 57 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că potrivit rechizitoriului Popov P. la data de 13 octombrie 2014, în jurul orei 20:30, conducând un vehicul cu tracțiune animală, deplasându-se pe drumul public R 56 din s. Taraclia de Salcie r-nul Cahul în s. Burlacu r-nul Cahul, nu a respectat prevederile Regulamentului circulației rutiere,

aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009 Cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere și anume:

- art. 10 alin. (1) lit. b) care prevede că „persoana, care conduce vehiculul, trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”;

- art. 45 alin. (1) lit. a), b), d), e) care prevede că „conducătorul mijlocului de transport trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând seama permanent de următorii factori: starea psihofiziologică, ce influențează atenția și reacția, dexteritate în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, condițiile rutiere și situația rutieră”;

- art. 45 alin. (2) care prevede că „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”;

- art. 109 alin. (1) care prevede, că conducătorii de biciclete, mopede, vehicule cu tracțiune animală, călăreții trebuie să circule pe drumul public numai într-un singur rând, menținând în timpul deplasării, în raport cu marginea din dreapta a carosabilului, un interval nu mai mare de 1 metru”.

Astfel, contrar prevederilor legale, Popov P. nu a prevăzut posibilitatea survenirii consecințelor prejudiciabile deși trebuia să le prevadă, în rezultatul cărui fapt a tamponat pietonul, Jecico P., căruia, din imprudență, i-a cauzat leziuni corporale grave, în urma căruia fapt, ultimul a decedat.

Acțiunile lui Popov P. au fost încadrate în prevederile de art. 269 Cod penal conform indicilor: *încălcarea de către alt participant la trafic a regulilor privind menținerea ordinii și securitatea circulației dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 Cod penal.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul, Șoitu V., în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popov P. să fie achitat din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor cunstitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal.

În motivarea apelului declarat a invocat:

- din momentul înregistrării cazului cu privire la producerea accidentului rutier, cât și pe parcursul urmăririi penale au fost efectuate mai multe acțiuni ce pun la îndoială veridicitatea și legalitatea probelor, cât și imparțialitatea persoanelor implicate în cercetarea cauzei;

- declarațiile martorilor sunt contradictorii, iar probele administrate contravin prevederilor art. 101 Cod de procedură penală;

- probele administrate în respectiva cauză, au fost apreciate de către prima instanță în favoarea acuzării.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 martie 2018, a fost admis apelul declarat, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Popov Piotr Xxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 269 Cod penal, la 4 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal lui Popov Piotr i-a fost suspendată condiționat pedeapsa cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, dacă în această perioadă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate și s-a încasat din contul lui Popov Piotr în beneficiul lui Jecico Roman, prejudiciul material în sumă de 27.586 lei, prejudiciul moral în sumă de 30.000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3.000 lei.

S-a încasat din contul lui Popov Piotr în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 57 lei.

În rest, au fost menținute dispozițiile sentinței.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că audiind participanții la proces, cercetând suplimentar probele administrate de către prima instanță, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, s-a demonstrat că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal.

Instanța de apel a menționat, că potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *"instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii"*, art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, stipulează că *"...sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului"*, prin urmare ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În continuare, instanța de apel a reținut, că în sentința contestată, prima instanță în partea descriptivă a sentinței indică că potrivit rechizitoriului: *"Popov P. a fost învinuit de ..."*, fapt ce contravine prevederilor art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, ce stipulează că *"partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii..."*. Astfel, instanța de apel a stabilit, că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să fie dovedită de către instanța de judecată în urma cercetării judecătorești, dar nu de organul de urmărire penală. Circumstanțe de care nu a ținut cont prima instanță deoarece, face trimitere nu la acele circumstanțe de fapt ce au fost constatate în urma examinării cauzei, dar face trimitere la rechizitoriu, anume la circumstanțele de fapt incluse în acesta. Prin urmare instanța de apel, a ajuns la concluzia necesității casării sentinței contestate așa cum, aceasta nu corespunde prevederilor art. 394 Cod de procedură penală, iar greșeala este necesar de a fi corectată.

Astfel, instanța de apel **a constatat**, că Popov P. la data de 13 octombrie 2014, în jurul orei 20:30, conducând un vehicul cu tracțiune animală, deplasându-se pe drumul public R 56 din s. Taraclia de Salcie r-nul Cahul în s. Burlacu r-nul Cahul, nu a respectat prevederile Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009 Cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere și anume:

- art. 10 alin. (1) lit. b) care prevede că „persoana, care conduce vehiculul, trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”;

- art. 45 alin. (1) lit. a), b), d), e) care prevede că „conducătorul mijlocului de transport trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând seama permanent de următorii factori: starea psihofiziologică, ce influențează atenția și reacția, dexteritate în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, condițiile rutiere și situația rutieră”;

- art. 45 alin. (2) care prevede că „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”;

- art. 109 alin. (1) care prevede, că conducătorii de biciclete, mopede, vehicule cu tracțiune animală, călăreții trebuie să circule pe drumul public numai într-un singur rând, menținând în timpul deplasării, în raport cu marginea din dreapta a carosabilului, un interval nu mai mare de 1 metru”.

Astfel, contrar prevederilor legale, Popov P. nu a prevăzut posibilitatea survenirii consecințelor prejudiciabile deși trebuia să le prevadă, în rezultatul cărui fapt a tamponat pietonul, Jecico P., căruia, din imprudență, i-a cauzat leziuni corporale grave, în urma căruia fapt, ultimul a decedat.

Totodată, instanța de apel a stabilit, că deși inculpatul nu a recunoscut vina în cele imputate, vinovăția acestuia a fost demonstrată prin declarațiile succesivului părții vătămate, Jecico R., declarațiile martorilor Irizan I., Melnicenco R., Banu I., Popov M., Costin I., Jecico V., Damaschina L., precum și prin probele administrate în cauza penală: ordonanța de începere a urmăririi penale din 19 noiembrie 2014 (f.d. 1 v. 1); procesul-verbal de autosesizare din 14 octombrie 2014 (f.d. 3 v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 octombrie 2014 (f.d. 11-14 v. 1); ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 14 octombrie 2014 (f.d. 15-18 v. 1); raportul de constatare medico-legală nr. 2486 din 13 martie 2015 (f.d. 62-67 v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 416/D din 13 noiembrie 2014 (f.d. 88 v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 130/D din 15 aprilie 2015 (f.d. 92 v. 1); caracteristica eliberată pe numele inculpatului (f.d. 101 v. 1); cererea de chemare în judecată, cu anexe (f.d. 152-163 v. 1).

Instanța de apel, a apreciat critic declarațiile inculpatului referitor la nevinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate, deoarece ansamblul de probe cercetate și enunțate mai sus au dovedit în afara oricărui dubiu vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal, iar poziția ultimului nu constituie temei de pronunțare a unei soluții de achitare. Mai mult s-a menționat că vinovăția lui

Popov P. se desprinde chiar și din explicațiile acestuia date în cadrul procesului penal în cauză, de la început acesta a comunicat că deplasându-se cu căruța și calul prin s. Burlacu, pe drum fără iluminare, a văzut o luminiță, asemănătoare cu lumina de țigară și a simțit o pălitură în partea dreaptă a căruței, posibil de hloaba căruței și în același timp a auzit strigăt. S-a gândit în acel timp, că de căruță s-a lovit un om, dar și-a continuat drumul, din motiv că se temea că persoana dată nu era singură și că ar fi putut să-l bată pentru cele întâmplate. Mai mult ca atât, a indicat că "s-a gândit că s-a pălit la mână sau la picior și nu-i nimic grav", dar a indicat că nu își recunoaște vina deoarece nu cunoaște de era victima sau altă persoană.

Aceste declarații, chiar dacă pe parcurs au fost schimbate, deoarece de la început rezultă că acesta recunoștea fapta comisă, chiar a mers la spital pentru a se interesa de soarta părții vătămate și i-a propus ajutor. Ulterior, însă și-a format poziția de apărare, nerecunoscând și chiar indicând împreună cu apărătorul, că nu este exclus faptul că Jecico P. a fost lovit de un automobil și deja era la pământ când a trecut pe acolo inculpatul, însă aceste argumente vin în contradicție cu celelalte materiale din dosar ce coroborează între ele și se completează unele pe altele și anume: procesul - verbal de cercetare la fața locului, procesul - verbal de ridicare, rapoartele de expertiză, declarațiile martorilor și a succesorului victimei și video înregistrarea anexată la dosar.

Așadar, instanța de apel a reținut la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, prevederile art. 61, 72, 75-77, 90 Cod penal și anume de gradul prejudiciabil, pericolul social al infracțiunii comise, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei ce atenuează sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, stabilindu-i pedeapsă inculpatului în limitele sancțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal.

Instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 219- 220 Cod de procedură penală în coroborare cu prevederile art. 221 alin (1) și (2) Cod de procedură penală, din care reiese, că acțiunea civilă în procesul penal se întemeiază în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. Acțiunea civilă se întemeiază față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului. Potrivit art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Astfel, reieșind din probele anexate la acțiunea civilă, instanța de apel a concluzionat că aceasta este parțial întemeiată, din motiv că prejudiciul material este confirmat doar la suma de 27.586 lei, fapt ce denotă necesitatea încasării doar a acestei sume cu titlu de prejudiciu material din contul inculpatului în beneficiul lui Jecico Roman.

În sensul încasării prejudiciului moral, instanța de apel a considerat, că acesta evident necesită recuperare de la inculpat și urmează să compenseze prejudiciul moral cauzat succesorului părții vătămate, însă suma solicitată de către acesta

100.000 lei este una exagerată și încalcă principiul general al echității, care ar constitui un venit nejustificat. Astfel, instanța de apel a stabilit, că suma de 30.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, încasată din contul inculpatului, cât și suma de 3.000 lei, pentru cheltuieli de judecată, sunt sume echitabile.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Șoitu V. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popov P. să fie achitat.

În motivarea recursului a invocat argumente identice cu cele invocate în apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul și succesorul părții vătămate, Jecico R., au depus referință privind opinia lor asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 aceluiași Cod.

Din cuprinsul recursului declarat se reține, că recurentul semnalează ca temei de drept pct. 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, atunci când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.*

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii. Astfel, din textul recursului rezultă, că în viziunea recurentului probele administrate nu confirmă vina sa în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal, astfel instanțele de judecată l-au condamnat pe baza presupunerilor.

Reieșind din materialele dosarului se constată, că inculpatul a fost învinuit, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 269 Cod penal conform indicilor: *încălcarea de către alt participant la trafic a regulilor privind menținerea ordinii și securitatea circulației dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 Cod penal.*

În prezenta speță, instanța de recurs consideră, că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, Popov P., în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Dat fiind faptul, că în prezenta speță autorul recursului își exprimă dezacordul cu prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii – *latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii* prevăzute de art. 269 Cod penal, Colegiul va purcede la analiza acestor elemente în prezenta speță în coraport cu circumstanțele constatate și probele administrate.

Astfel, Colegiul reține, că din doctrina penală, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal se caracterizează, prin intenție sau imprudență față de fapta prejudiciabilă și numai prin imprudență față de urmările prejudiciabile.

Latura obiectivă se caracterizează prin: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de încălcare a regulilor privind menținerea ordinii și securitatea circulației; 2) urmările prejudiciabile care se exprimă, după caz, în vătămarea medie/gravă a integrității corporale sau a sănătății; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

De menționat este și faptul, că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal, are un caracter complex: *obiectul juridic principal*, îl formează relațiile sociale cu privire la securitatea circulației și menținerea ordinii de către alți participanți la trafic, decât conducătorii mijloacelor de transport; *obiectul juridic secundar*, îl constituie relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei.

Opozant alegațiilor invocate de către recurent, instanța de recurs reiterează concluziile instanței de apel prin care just s-a stabilit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal. Prin urmare s-a constatat, că prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 octombrie 2014 și fototabela anexată care este în strânsă coroborare cu procesul verbal de ridicare din 14 octombrie 2014, se confirmă, că *în s. Burlacu r-nul Cahul, la data de 13 octombrie 2014, în jurul orei 20:30, a avut loc tamponarea pietonului, cu vehiculul cu tracțiune animală, depistat în gospodăria inculpatului (f.d. 11-18 v. 1); martorii Irizan I., Melnicenco R., Banu I. și Popov M. care au dat declarații similare și care coroborează cu înregistrările video (de pe videoregistrator), prin care se atestă, că dinspre locul producerii accidentului ultimele mijloace de transport era un moto bloc și vehiculul cu tracțiune animală; martorii Costin I. și Jecico V., care au dat declarații similare, și din care rezultă, că aflându-se la spital unde era internată victima, de ei s-a apropiat 2 persoane una dintre ele sa prezentat a fi fiul inculpatului, acesta din urmă recunoscând că Popov P. a comis accidentul și a comunicat că vor suporta toate cheltuielile”.*

Mai mult, Colegiul penal, examinând suplimentar rapoartele de constatare nr. 2486 din 13 martie 2015 și de expertiză medico-legală nr. 416/D și nr. 130/D din 13 noiembrie 2014, respectiv din 15 aprilie 2015, concluzionează, că în urma acestora s-a stabilit că leziunile corporale depistate la victimă au fost cauzate prin acțiunea traumatică cu un corp contondent sau la lovirea de acesta, **posibil în timpul și circumstanțele indicate/posibil și la traversarea cu roțile de căruță.**

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile acestuia sunt incidente elementelor infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal și în cele din urmă temeiul pentru recurs semnalat și stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea.

Având în vedere cele menționate mai sus, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul, Șoitu Vasile, în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Popov Piotr Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 25 iulie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie